

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การได้รับเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของสมาชิกวุฒิสภา
ค่าตอบแทนของผู้ช่วยดำเนินงานและผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกวุฒิสภาและ
เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ในกรณีที่อายุ
ของวุฒิสภาสิ้นสุดลงแต่สมาชิกวุฒิสภาต้องทำหน้าที่ต่อไปตามมาตรา ๑๓๑ วรรค
สอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

กรมบัญชีกลาง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๓๐.๗/๓๒๐๐ ลงวันที่ ๑๕
กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้
แจ้งว่า อายุของวุฒิสภาชุดปัจจุบันจะสิ้นสุดลงในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ แต่โดยที่มาตรา ๑๓๑
วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาที่ดำรงตำแหน่งอยู่
ในวันที่อายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลงทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้งใหม่จะเข้ารับ
หน้าที่ กรณีจึงมีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับแนวทางในการเบิกจ่ายเงินประจำตำแหน่งและ
ประโยชน์ตอบแทนอื่นของสมาชิกวุฒิสภา ค่าตอบแทนของผู้ช่วยดำเนินงานและผู้เชี่ยวชาญ
ประจำตัวสมาชิกวุฒิสภา และเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง
ในช่วงเวลานั้นว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้หรือไม่ อย่างไร

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้วมีความเห็นแยกเป็นกรณีโดยสรุปว่า การเบิกจ่ายเงิน
ประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของสมาชิกวุฒิสภา นั้น จะต้องพิจารณาตามพระราช
กฤษฎีกาเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภา
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกรรมาธิการ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ส่วนการเบิกจ่าย
ค่าตอบแทนของผู้ช่วยดำเนินงานและผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกวุฒิสภา นั้น จะต้องพิจารณา
ตามประกาศของวุฒิสภา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้ปฏิบัติงานให้สมาชิกวุฒิสภาและการ
เบิกจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองจะต้องพิจารณาตาม
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำหรับกรณีที่
อายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลงแต่สมาชิกวุฒิสภาต้องทำหน้าที่ต่อไปตามมาตรา ๑๓๑ วรรคสอง ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนั้น มีปัญหาว่าจะสามารถเบิกจ่ายจ่ายเงินประจำตำแหน่งและ
ประโยชน์ตอบแทนอื่นของสมาชิกวุฒิสภา ค่าตอบแทนของผู้ช่วยดำเนินงานและผู้เชี่ยวชาญ
ประจำตัวสมาชิกวุฒิสภา และเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง
ในช่วงเวลานั้นได้หรือไม่ ทั้งนี้ เนื่องจากการจ่ายเงินข้างต้นมีความแตกต่างกับการจ่ายเงินเดือน
ของข้าราชการพลเรือนและข้าราชการการเมือง กล่าวคือ หลักการจ่ายเงินเดือนหรือเงินตอบ

แทนที่เรียกชื่ออย่างอื่นเพื่อตอบแทนการปฏิบัติงานเป็นรายเดือนนั้น จะจ่ายให้ก็ต่อเมื่อมีการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่หรือได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง และจะต้องมีกฎหมายบัญญัติให้จ่ายได้ โดยกรณีของข้าราชการพลเรือนนั้น มาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จบำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดว่า การจ่ายเงินเดือนแก่ข้าราชการที่บรรจุใหม่หรือกลับเข้ารับราชการใหม่ ให้จ่ายได้ตั้งแต่วันที่เริ่มเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ และมาตรา ๑๙ (๑) และ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาเดียวกัน ได้กำหนดว่า การจ่ายเงินเดือนในกรณีลาออก ให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ให้จ่ายได้ถึงวันก่อนถึงกำหนดลาออกหรือก่อนวันที่ระบุในคำสั่ง แต่ถ้ายังไม่ได้รับทราบคำสั่งและข้าราชการผู้นั้นยังคงรับราชการต่อมาให้จ่ายได้ถึงวันรับทราบคำสั่งหรือควรได้รับทราบคำสั่ง สำหรับกรณีของคณะรัฐมนตรีนั้น ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้จ่ายเงินเดือนแก่นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีตั้งแต่วันที่เข้ารับหน้าที่ ส่วนข้าราชการการเมืองอื่นให้จ่ายตั้งแต่วันที่เริ่มเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการแต่ไม่ก่อนวันที่ระบุไว้ในคำสั่ง ในกรณีที่รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะให้จ่ายเงินเดือนถึงก่อนวันที่นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีที่ได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ กล่าวโดยสรุปแล้ว การจ่ายเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนและข้าราชการการเมืองจึงเป็นการจ่ายโดยมีกฎหมายกำหนดให้จ่ายได้

กรมบัญชีกลาง มีความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของสมาชิกวุฒิสภา คำตอบแทนของผู้ช่วยดำเนินงานและผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกวุฒิสภา และเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ในขณะที่อายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลงแต่สมาชิกวุฒิสภาต้องทำหน้าที่ต่อไปตามมาตรา ๑๓๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เป็น ๒ แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่หนึ่ง เห็นว่า สมาชิกวุฒิสภา ผู้ช่วยดำเนินงานและผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกวุฒิสภา และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ควรมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งหรือค่าตอบแทน เนื่องจากยังต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

แนวทางที่สอง เห็นว่า สมาชิกวุฒิสภา ผู้ช่วยดำเนินงานและผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกวุฒิสภา และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ไม่ควรมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งหรือค่าตอบแทน เนื่องจากไม่มีกฎหมายบัญญัติให้จ่ายได้ในกรณีเช่นนี้

กรมบัญชีกลางเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติราชการในการเบิกจ่ายเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น ในกรณีนี้เป็นไปโดยถูกต้องและชัดเจน จึงขอหารือ ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. การจ่ายเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นให้สมาชิกวุฒิสภาที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงแต่ต้องทำหน้าที่ต่อไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะจ่ายเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่น รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่างๆ ได้หรือไม่อย่างไร และตามกฎหมายใด

๒. ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกวุฒิสภาและผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกวุฒิสภาจะยังคงมีสิทธิได้รับคำตอบแทนตามประกาศวุฒิสภา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้ปฏิบัติงานให้สมาชิกวุฒิสภา ต่อไปหรือไม่

๓. ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตำแหน่งต่าง ๆ ที่ได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ จะยังคงมีสิทธิได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อไปหรือไม่ เนื่องจากมาตรา ๑๕๒ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดให้ประธานและรองประธานวุฒิสภาดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันเลือกประธานและรองประธานวุฒิสภาใหม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวแล้วมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ที่ว่า เมื่ออายุของวุฒิสภาลิ้นสุดลงแต่สมาชิกวุฒิสภาต้องทำหน้าที่ต่อไปตามมาตรา ๑๓๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่ง ประโยชน์ตอบแทนอื่น และสิทธิประโยชน์ต่างๆ ได้หรือไม่ อย่างไร และตามกฎหมายใด นั้น เห็นว่า หลักเกณฑ์ในการจ่ายเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ประโยชน์ตอบแทนอื่น และสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่าจะเป็นประเภทใด ต้องจ่ายตามที่กฎหมายกำหนดโดยจะจ่ายให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนดเป็นสำคัญ สำหรับเงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของสมาชิกวุฒิสภาก็มีหลักการเดียวกัน คือ การได้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ด้วยเหตุนี้ มาตรา ๓^๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการ พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงได้บัญญัติรองรับหลักการนี้ไว้

๑ มาตรา ๓ ให้ประธานและรองประธานวุฒิสภา ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้รับเงินประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มเป็นรายเดือน ตามบัญชีเงินประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ให้ใช้บัญชีเงินประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หมายเลข ๑ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นต้นไป และเมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศใช้บัญชีอัตราตำแหน่ง เงินเดือน และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งข้าราชการการเมือง หมายเลข ๒ หมายเลข ๓ หมายเลข ๔ หรือหมายเลข ๕ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีประกาศปรับใช้อัตราเงินประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบัญชีหมายเลข ๒ หมายเลข ๓ หมายเลข ๔ หรือหมายเลข ๕ ให้สอดคล้องกัน

ประธานและรองประธานวุฒิสภา ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เมื่อได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งดังกล่าวแล้วไม่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือเงินเพิ่ม สำหรับตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี อีก

สำหรับกรณีตามข้อหารือ มีปัญหาว่าในช่วงเวลาที่สมาชิกวุฒิสภาพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากสมาชิกภาพสิ้นสุดลงคือตั้งแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ จะมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่น หรือไม่ นั้น เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งข้างต้นประกอบกับมาตรา ๑๓๑ วรรคสอง^๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติว่า เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๖๘^๓ ให้สมาชิกวุฒิสภาที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่อายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่แล้วจะเห็นได้ว่า บทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาที่พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๓๓ (๑)^๔ ประกอบมาตรา ๑๓๐^๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ต้องอยู่ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ดังนั้น การที่สมาชิกวุฒิสภาอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตั้งแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ ถือเป็นการทำหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด จึงมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นต่อไปตามพระราชกฤษฎีกาเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการ พ.ศ. ๒๕๓๕

ประเด็นที่สอง ที่ว่า เมื่ออายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลงแต่สมาชิกวุฒิสภาต้องทำหน้าที่ต่อไปตามมาตรา ๑๓๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกวุฒิสภาและผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกวุฒิสภา จะยังคงมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนตามประกาศวุฒิสภา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้ปฏิบัติงานให้สมาชิกวุฒิสภา ต่อไปหรือไม่ นั้น เห็นว่า ข้อ ๗ (๖)^๖ ของประกาศวุฒิสภาฯ และข้อ ๘ (๖)^๗ ของประกาศสภาผู้แทนราษฎรฯ ซึ่ง

^๒มาตรา ๑๓๑ ๑๓๑ ๑๓๑

๑๓๑

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๖๘ ให้สมาชิกวุฒิสภาที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่อายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

^๓มาตรา ๑๖๘ ในระหว่างที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบจะมีการประชุมวุฒิสภามีได้ เว้นแต่เป็นกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประชุมที่ให้วุฒิสภำทำหน้าที่รัฐสภาตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๒๓ โดยถือคะแนนเสียงจากจำนวนสมาชิกของวุฒิสภา

(๒) การประชุมที่ให้วุฒิสภำทำหน้าที่เลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบ ให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๑๓๔ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๙๖ มาตรา ๑๙๙ มาตรา ๒๕๗ มาตรา ๒๖๑ มาตรา ๒๗๔ (๓) มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ (๓) มาตรา ๒๙๗ มาตรา ๓๐๒ และมาตรา ๓๑๒

(๓) การประชุมที่ให้วุฒิสภำทำหน้าที่พิจารณาและมีมติให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง

๔ มาตรา ๑๓๓ สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามอายุของวุฒิสภา

๑๓๑

๑๓๑

๕ มาตรา ๑๓๐ อายุของวุฒิสภามีกำหนดคราวละหกปีนับแต่วันเลือกตั้ง

๖ ข้อ ๗ ผู้ปฏิบัติงานให้สมาชิกวุฒิสภาพ้นจากหน้าที่ก่อนถึงวันสิ้นปีงบประมาณเมื่อ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้นำมาใช้ในการตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกวุฒิสภาด้วย ได้กำหนดเหตุประการหนึ่งของการพ้นจากหน้าที่ของผู้ช่วยดำเนินงานและผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกวุฒิสภา คือ “สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาได้สิ้นสุดลงตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ” กรณีจึงเห็นได้ว่าการจะอยู่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกวุฒิสภาและผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกวุฒิสภาได้ต่อไปหรือไม่ ย่อมขึ้นกับสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาเป็นสำคัญ และเมื่อปรากฏว่าสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาได้สิ้นสุดลงแล้ว ประกอบกับไม่มีบทบัญญัติอื่นใดที่กำหนดรองรับให้ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกวุฒิสภาและผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกวุฒิสภาทำหน้าที่ต่อไปทำนองเดียวกับกรณีของสมาชิกวุฒิสภา ด้วยเหตุนี้ จึงเห็นว่าผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกวุฒิสภาและผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกวุฒิสภา ย่อมพ้นจากหน้าที่นับแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นวันที่สมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันพ้นจากสมาชิกภาพ และไม่มีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนตามประกาศวุฒิสภาอีกต่อไป

ประเด็นที่สาม ที่ว่า เมื่ออายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลงแต่สมาชิกวุฒิสภาต้องทำหน้าที่ต่อไปตามมาตรา ๑๓๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตำแหน่งต่างๆ ที่ได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ จะยังคงมีสิทธิได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อไปหรือไม่ นั้น เห็นว่า ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตำแหน่งต่างๆ ซึ่งยึดโยงกับตำแหน่งประธานและรองประธานวุฒิสภา ได้แก่ ตำแหน่งที่ปรึกษารองประธานรัฐสภา ที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา ที่ปรึกษารองประธานวุฒิสภา เลขานุการรองประธานรัฐสภา เลขานุการประธานวุฒิสภา และเลขานุการรองประธานวุฒิสภา ตามมาตรา ๖๑^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่าย

ฯลฯ	ฯลฯ
(๖) สมาชิกสภาของสมาชิกวุฒิสภาได้สิ้นสุดลงตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ	
๖ ข้อ ๘ ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพ้นจากหน้าที่ก่อนถึงวันสิ้น	
ปีงบประมาณเมื่อ	
ฯลฯ	ฯลฯ
(๖) สมาชิกสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้สิ้นสุดลงตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ	
๔ มาตรา ๖๑ ตำแหน่งข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองมีดังนี้	
(๑) ที่ปรึกษาประธานรัฐสภา	
(๒) ที่ปรึกษารองประธานรัฐสภา	
(๓) ที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา	
(๔) ที่ปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร	
(๕) ที่ปรึกษารองประธานวุฒิสภา	
(๖) ที่ปรึกษารองประธานสภาผู้แทนราษฎร	
(๗) เลขานุการประธานรัฐสภา	
(๘) เลขานุการรองประธานรัฐสภา	
(๙) เลขานุการประธานวุฒิสภา	
(๑๐) เลขานุการประธานสภาผู้แทนราษฎร	

รัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งตำแหน่งที่ปรึกษารองประธานรัฐสภาและเลขานุการรองประธานรัฐสภานั้น แต่งตั้งโดยประธานรัฐสภา ส่วนตำแหน่งที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา ที่ปรึกษารองประธานวุฒิสภา เลขานุการประธานวุฒิสภา และเลขานุการรองประธานวุฒิสภานั้น แต่งตั้งโดยประธานวุฒิสภามาตรา ๖๓^๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภาฯ ซึ่งมาตรา ๖๔ (๔)^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันนี้ได้กำหนดเหตุที่ทำให้ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองออกจากตำแหน่งไว้เหตุหนึ่ง คือ “ประธานรัฐสภาหรือประธานวุฒิสภาพ้นจากตำแหน่ง” แล้วแต่กรณี กรณีจึงเห็นได้ว่าการอยู่ในตำแหน่งของข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตำแหน่งที่ปรึกษารองประธานรัฐสภา ที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา ที่ปรึกษารองประธานวุฒิสภา เลขานุการรองประธานรัฐสภา เลขานุการประธานวุฒิสภา และเลขานุการรองประธานวุฒิสภา ย่อมขึ้นอยู่กับดำรงตำแหน่งของประธานรัฐสภาและประธานวุฒิสภาเป็นสำคัญ

กรณีที่เป็นปัญหา คือ การออกจากตำแหน่งของข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองที่ได้รับการแต่งตั้งโดยประธานวุฒิสภา ซึ่งประธานวุฒิสภานั้น พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากสมาชิกวุฒิสภามาตามมติของวุฒิสภามาตรา ๑๕๑^{๑๑} ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และ

(๑๑) เลขานุการรองประธานวุฒิสภา

(๑๒) เลขานุการรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

(๑๓) เลขานุการผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามวรรคหนึ่ง จะมีจำนวนเท่าใด ให้เป็นไปตามอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

“มาตรา ๖๓ การแต่งตั้งข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามมาตรา ๖๑ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภาหรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี แต่งตั้งบุคคลซึ่งเห็นสมควรตามเหตุผลในทางการเมืองและต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติทั่วไปที่จะเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญได้ตามมาตรา ๒๔ ยกเว้น (๔) และไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

การแต่งตั้งข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามมาตรา ๖๑ (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) และ (๑๓) ให้ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภาหรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี แต่งตั้งบุคคลซึ่งเห็นสมควรตามเหตุผลในทางการเมืองและต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติทั่วไปที่จะเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญได้ตามมาตรา ๒๔ ยกเว้น (๔) และไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

“มาตรา ๖๔ ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองออกจากตำแหน่งเมื่อ

๑.ลา

๒.ลา

(๓) สำหรับข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามมาตรา ๖๑ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ผู้แต่งตั้งสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง หรือผู้แต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง หรือเมื่อรัฐสภาสิ้นอายุหรือถูกยุบ

(๔) สำหรับข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามมาตรา ๖๑ (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) และ (๑๓) ผู้แต่งตั้งสั่งให้พ้นจากตำแหน่งจะโดยมีความผิดหรือไม่มีความผิดก็ตาม หรือประธานหรือรองประธานแห่งสภาที่ผู้นั้นสังกัด หรือผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรพ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

“มาตรา ๑๕๑ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่ละสภา มีประธานสภาคนหนึ่งและรองประธานคนหนึ่งหรือสองคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากสมาชิกแห่งสภานั้น ๆ ตามมติของสภา

ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันเลือกประธานวุฒิสภาใหม่ตามมาตรา ๑๕๒ วรรคสอง^{๑๒} ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จากบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นจึงเห็นว่าข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตำแหน่งที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา ที่ปรึกษารองประธานวุฒิสภา เลขานุการประธานวุฒิสภา และเลขานุการรองประธานวุฒิสภาต้องออกจากตำแหน่งพร้อมกับการพ้นจากตำแหน่งของประธานวุฒิสภา ดังนั้น ผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ดังกล่าวจึงยังคงมีสิทธิได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งนับแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ต่อไปจนกว่าประธานวุฒิสภาจะพ้นจากตำแหน่ง

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๙

^{๑๒}มาตรา ๑๕๒ ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งจนสิ้นอายุของสภาหรือมีการยุบสภา

ประธานและรองประธานวุฒิสภาดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันเลือกประธานและรองประธานวุฒิสภาใหม่

ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานและรองประธานวุฒิสภา ย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี เมื่อ

(๑) ขาดจากสมาชิกภาพแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิก

(๒) ลาออกจากตำแหน่ง

(๓) ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือข้าราชการการเมืองอื่น

(๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก